

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO-KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 1,20 zł z odroczonym przysługującym 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, siolecia pracy, przerwaniu komunikacji, abonent nie ma prawa żądać postterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto oszczędnościowe P. K. O. Poznań 204, 202. — Redaktor przyjmuje od 10—12.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 80 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych właściwy jest Sąd w Wąbrzesku. Za terminowy druk, przepisanie miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Nr. 132

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub wtorek 10 listopada 1931 roku.

Rok XI

Sztuczne tamy.

Od własnego korespondenta z Berlina.

Nerwowość niemieckich posunięć zakulisowych i usilne wpływanie w kierunku rewizjonistycznym na polityków zagranicznych w rodzaju senatora Boraha, którzy nie mają najmniejszego pojęcia o stosunkach w Europie, — stają się dopiero wówczas zrozumiałe, gdy się analizuje obawy niemieckie przed polskim ruchem narodowym na ziemiach pogranicznych niemiecko-polskich.

Obok przysłowiowej już przesady w alarmach na temat wzrastającej siły żywiołu polskiego, przesady podnoszonej zawsze z wyraźnym celem wymuszenia na rządzie Rzeszy i Prus coraz większych sum na rzecz „zagrożonego Wschodu niemieckiego”, — mamy tu do czynienia z istotną obawą, że samorodnemu, choć wielce skrupowanemu ruchowi narodowemu polskiemu trzeba ciągle przeciwstawiać ogromny, potężny aparat państwowy i gospodarczy.

Obawy przed rozwojem polskiego ruchu narodowego są w Niemczech tak wielkie, że jednemu z wybitnych przedstawicieli władz niemieckich „wyrwało się” niedawno w rozmowie z pewnym dyplomata, takie zdanie: — „Jeżeli beczynnie będziemy się przyglądali i tolerowali obecny stan rzeczy, to samorzutne spolszczenie terenów odstających Polsce stanie się za lat dziesięć faktem dokonany”.

Dyplomata niemiecki zapewne nie przesadził, mówiąc, że przywracanie praw naturalnych polskości na ziemiach odzyskanych będzie się odbywało w takim właśnie tempie. Niemców, którzy wciąż udają, że wierzą w możliwość odebrania Polsce tych ziem, niepokoi w stopniu znacznie wyższym odradzanie się świadomości narodowej polskiej na terenach, które pozostały pod władzą Prus.

Dla tych ziem szuka się „ratunku” przed „polskim potopem” — w specjalnych programach.

Właśnie przed kilku dniami nacjonalistyczna „Boersen Zeitung” wystąpiła z nowym takim programem „ratowania” już nietylko germanizmu w niemieckiej części G. Śląska, ale wogóle posiadania tego kraju przez Niemcy. Dziennik nacjonalistyczny, zazwyczaj mocno przesadzający w konstruowaniu „niebezpieczeństw” narodowych, opowiada jednak rzeczy zdumiewające swą szczerością. Stwierdza n. p. więc, że Śląsk niemiecki, przesycony ludnością polską, jest tym punktem, na którym toczy się decydująca walka pomiędzy niemiecką a „naporem słowiańskim”. Dziennik niemiecki widzi, oczywiście wszystko w czarnych kolorach. Działalność kulturalna po stronie polskiego Śląska, polskich organizacji rolniczych i skromne zaczątki polskiej pracy oświatowej wywołują przerażenie redakcji „Boersen Zeitung”. Ale najwięcej niepokoi ją rzekomo potężna z rzekomo wielkim nakładem pieniędzy prowadzona akcja

Ludu pomorskiego nie damy przehandlować!

WARSZAWA 7. 11. (PAT) W dyskusji nad ekspozycją min. skarbu Jana Piłsudskiego nad budżetem na rok 1932/33 w Sejmie zabrał głos poseł RÓG (Str. Lud.) oświadczając, że jego Stronictwo podda budżet szczegółowej krytyce na komisji. Omawiając ogólny stosunek do rządu na terenie polityki wewnętrznej i zagranicznej, poseł Róg oświadczył: Korzystam ze sposobności, by imieniem klubu określić nasze stanowisko w sprawach polityki zagranicznej. Sytuacja międzynarodowa nie jest dobra.

Atmosfera dla Polski nieprzyjazna. Wystąpienie senatora Boraha w Ameryce przyprawia żywo nacjonalistyczne w Niemczech o prawdziwy zawrót głowy. Stwierdzam więc, że W SPRAWIE POLSKIEGO POMORZA JESTEŚMY ZGODNI Z CAŁYM SPOŁECZEŃSTWEM. Co do tego nie mowa i nie może być różnic pomiędzy stronnictwami.

LUDU POMORSKIEGO NIE OD-DAMY ANI NIE PRZEHANDLUJEMY NIGDY. Cała Izba biła oklaski.

Wzmożenie „Osthilfe” na pograniczu polskiem

DEKRET PREZYDENTA RZESZY W SPRAWIE REORGANIZACJI „POMOCY WSCHODNIEJ”. AKCJA KOLONIZACYJNA RZĄDU NIEMIECKIEGO. BUDOWA STRATEGICZNYCH LINII KOLEJOWYCH.

Berlin. (Pat.) Ogłoszony został dekret Prezydenta Rzeszy w sprawie reorganizacji „pomocy wschodniej”. W myśl dekretu zakres działalności komisarzy rządu Rzeszy dla spraw pomocy wschodniej obejmuje nietylko akcję oddłużania gospodarstw rolnych, lecz również wszelkie inne zarządzenia rządu Rzeszy i zainteresowanych rządów krajowych, pozostające w związku z sanacją stosunków gospodarczych na pograniczu wschodnim Niemiec. W działalności swej komisarzy rządu dla spraw pomocy wschodniej podlegać będzie kancelarii Rzeszy.

Berlin. (Pat.) Między rządem Rzeszy i rządem prusk. toczą się od dłuższego czasu rokowania w sprawie przyspieszenia akcji kolonizacyjnej na obszarach wschodnich. W r. 1930

obsadzono kolonistami 8700 gospodarstw, na rok bieżący przeznaczono na ten cel 11.000 gospodarstw.

Berlin. (Pat.) Minister komunikacji Rzeszy Treviranus wydał rozporządzenie, w myśl którego linja komunikacyjna Dąbrowo — Nibork na Mazowszu pruskim oraz linja komunikacyjna Brzeg — Namysłów — Międzybórz, leżąca na lewym brzegu Odry, regencji wrocławskiej, wybudowane mają być nie, jak to przewidziane było w dotychczasowej ustawie o pomocy dla pogranicza wschodniego Niemiec, jako szosy, lecz jako tory kolejowe. Jednocześnie zarząd twarzystwa kolei Rzeszy otrzymał zlecenie rozpoczęcia w trybie przyspieszonym prac przygotowawczych nad budową wspomnianych torów kolejowych.

Mussolini w Bazylice Sw. Piotra.

Citta del Vaticano. Dnia 5 bm. rano Mussolini odwiedził bazylikę watykańską w charakterze świadka przy ślubie córki ministra komunikacji Ciano. W orszaku ślubnym znajdował się również minister spraw zagranicznych Grandi. Państwo młodzi i premier, powitani przez arcybiskupa

pa Pellizzo, pomodlili się przed ołtarzem Najświętszego Sakramentu i ugrobu Księcia Apostołów, poczem ucałowali stopy brązowego posągu św. Piotra. Po ceremonii ślubnej arcybiskup Pellizzo złożył życzenia nowożeńcom i pozdrowił serdecznie Mussoliniego.

która promieniejąc i na ludność polską za kordonem niemieckim, stanowi jakby najniebezpieczniejszą broń polską w walce z eksterminacyjną polityką po tamtej stronie granicy.

Jest pewnikiem, że wzrastająca powaga Polski niewątpliwie oddziaływała na ludność polską pod rządami Prus w duchu silniejszego odczuwania swej odrębności narodowej. Ale bałamutne o powieści o jakiejś potężnej akcji Polski wśród ludności polskiej za kordonem, należy jednak traktować jako nigdy nie ustającą i stale przez nacjonalistów nie-

mieckich stosowaną metodę wydobywania pieniędzy z kas Rzeszy na cele ich własnej akcji na polskim pograniczu.

W tym też duchu idą żądania, z jakimi „Boersen Zeitung” występuje pod adresem rządu Rzeszy i Prus. Program ten sprowadza się do: powstrzymania ucieczki ludności rolniczej z niemieckiej części Śląska, budowania dróg, zasilania tej części kraju środkami na utrzymanie stanu zatrudnienia we wszystkich zakładach pracy, przyznania Śląskowi specjaln. taryf ulgowych kolejowych itp. Wszystko to ma... utrzymać

niemiecką „tamę” przeciw „zalewowi” polskiemu i wzmocnić oddziaływanie siły przyciągającej Niemiec na „tereny utracone”.

Jeden znamienity szczegół, a mianowicie żądanie przeciwdziałania możliwości ratyfikowania układu handlowego z Polską, wskazuje, że w tej kampanji, podjętej rzekomo „w interesie zagrożonego śląska”, mamy do czynienia z akcją o charakterze wybitnie konkurencyjnym. Niemieckie koła wielkoprzemysłowe, stojące za „Boersen-Zeitung” znane są z tego, że możliwość porozumienia gospodarczego Niemiec z Polską nie daje im spokoju. Gdyby to porozumienie nastąpiło, skończyłaby się „złota era” szantażowania własnego rządu i zdobywania tą drogą coraz większych korzyści kosztem wszystkich, a więc i polskich, podatników i.a. terenie Rzeszy.

Tam, gdzie publicystyka niemiecka badająca stosunki narodowościowe na niemieckim Śląsku, stwierdza z przerwaniem odradzanie się siły żywiołu polskiego, — tam przedstawia ona fakty rzeczywiście wiernie. Oczywiście, trzeba przytem odrzucić wszystkie fantastyczne doniesienia o rzekomym „zalewie polskim” na terenie niemieckiej części Śląska. Ale nie ulega już dziś jednak żadnej wątpliwości, że — obok cofania się siły niemieckiej w Polsce — odbywać się będzie również stopniowy, niezawodny proces odradzania się żywiołu polskiego na ziemiach, wchodzących w skład państwa pruskiego.

Temu procesowi niezdolają Prusy, choćby nawet rządzone przez Hittlera, przeciwstawić się skutecznie. Jest to bowiem proces naturalny, życiowy, nie ma żywiołowy.

Obumieranie niemieckiej w Polsce, a raczej sprowadzanie jej znaczenia do właściwych rozmiarów, jest objawem obumierania skutków procesu sztucznego. Przedwojenne Niemcy sztucznie usiłowały rozplenić na ziemiach polskich żywioł niemiecki, jako polityczną przeciwwagę dla polskości. Odkąd dla tego żywiołu, wpiętej hojną ręką placoną przez Niemcy zmalała, — odtąd kurczy się również stan posiadania tego sztucznie podtrzymywanego rozrostu niemieckości w Polsce. Nikt jednak chyba w Polsce nie potrafiłby twierdzić, że Polska, która przed wojną nie posiadała swego państwa, zasilana już przed wojną żywioł polski na ziemiach, stanowiących obecnie własność Prus. Żywioł ten był, istniał i — choć gnębiony, — rozwijał się samorzutnie. Rozwija się więc i obecnie, choć aparat państwowy Prus w dalszym ciągu stara się rozwój ten paraliżować i uniemożliwiać.

Dlatego też programy, wysuwane przez zachłanych rycerzy niemieckiego przemysłu śląskiego, nie zdołają powstrzymać tego życiowego pędu polskości na Śląsku niemieckim. Sztuczne tamy nigdy nie zdołają bowiem powstrzymać pędu rzeki, która jest odwieczna. Stały.

Wojska rumuńskie składają hołd Marszałkowi Polski

Warszawa. (Pat.) Do gabinetu ministra Spraw Wojskowych wpłynęła z dowództwa brygady wojsk rumuńskich, w skład której wchodzi 16 p. p. którego szefem został ostatnio Marsz. Piłsudski, depesza treści następującej:

„Z okazji zmiany na stanowisku dowódcy pułku 16 piechoty imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego, melduję, iż wszystkie nasze myśli zwrócone są ku Waszej Wysokiej Ekscelencji. Zaszczytami tem, że szefem tego dzielnego pułku został Pan Mar-

szalek, jednocześnie obiecujemy spotęgować stokrotnie siły nasze, abyśmy mogli stanąć na wysokości wielkiego zaszczytu, jaki nam przypadł w udziale. Przy tej sposobności prosimy posłusznie Pana Marszałka o pozwole nie nam wyrażenia najserdeczniejszego hołdu Polsce oraz życzenia długich lat życia dla Pana Marszałka i zapewniamy Go o naszej miłości i oddaniu. „Niech żyje Polska” „Niech żyje Wasza Wysoka Ekscelencja”!

Komendant 7 brygady gen. Jonescu.

—o—

Zatarg w Mandzurji trwa nadal.

Tokio. PAT. Bitwa o most nad rzeką Nonni została zakończona. Ministerstwo Wojny oświadczyło, iż wojska japońskie otrzymały instrukcje nieposuwania się poza Tanchi, tj. o 7½ mil na północ rzeki, dodając, że po zajęciu Tah-Sing japończycy nie ścigali uciekających w kierunku Angaki chińczyków. Posiłki japońskie z Czang-Czun zostały zatrzymane w pół drogi.

W walkach koło Nonni japończycy mieli 30-u zabitych i 140 rannych. Wśród 200 zabitych chińczyków znaleziono również ciała oficerów sowieckich. Według doniesień japońskich z Charbina, wojska gen. Ma-Czan-Chan koncentrują się między An-gan-Chi i Tah-Sing.

Szanghaj. PAT. Sytuacja chińsko-

japońska staje się coraz poważniejsza, ponieważ wskutek starć na moście kolejowym w Nen-Kiang na rzece Nonni, teren objęty konfliktem mandzurskim stopniowo zbliża się do strefy wpływów sowieckich. Nen-Kiang znajduje się za ledwie o 50 km od linii wschodnio-chińskiej, która znajduje się pod wspólną kontrolą chińsko-rosyjską.

Wiedeń. PAT. „Neue Wiener Tageblatt” donosi z Tokio: Ogłoszony tu komunikat nazywa walki o przyczółek mostowy nad rzeką Nonni najcięższymi od czasu wybuchu konfliktu chińsko-japońskiego, Japońskie koła wojskowe sądzą że chiński generał Maa otrzymał pomoc od Rosji sowieckiej, gdyż inaczej nie odważyłby się zaatakować wojsk japońskich.

Krwawa tragedia w Oplawckim lesie pod Bydgoszczą.

OJCIEC ZABIJA DWOJE DZIECI RÓCZEM POPEŁNIA SAMOBÓJSTWO POWODEM CHOROBA NERWOWA NA TLE NIEPOWODZEŃ MATERJALNYCH.

Bydgoszcz. PAT. Wczoraj popołudniu do Oplawca pow. bydgoskim przyjechał autobusem 50-letni mężczyzna w towarzystwie dwojga dzieci. Niebawem udał się on z dziećmi do pobliskiego lasu. Po pewnym czasie mieszkaniec usłyszał odgłos strzałów rewolwerowych, nikt jednak nie starał się wyjaśnić ich przyczyny. Dopiero o godz. 6-ej popołudniu przechodzący ścieżką droźnik Ja kubiak, zdziwiony niespokojnym zachowaniem się psa, poszedł jego śladem w głąb lasu i zauważył na polanie zwłoki mężczyzny oraz dwojga dzieci, posiadających przestrzeloną głowę. Przy-

zmarłych nie znaleziono dowodów osobistych.

Sledztwo podjęte w sprawie tragedii ustaliło, iż desperatem, który zastrzelił dwoje swych nieletnich dzieci, a potem sam popełnił samobójstwo, był znany kupiec bydgoski oraz prezes związku hurtowników tytoniowych, członek szeregu stowarzyszeń i właściciel hurtowni tytoniowej w Bydgoszczy — Czesław Biernacki. Powodem rozpaczliwego kroku były niepowodzenia materialne, do których dołączyła się w ostatnim czasie obłożnie chora żona Biernackiego.

—o—

Mrówcza praca rządu polskiego.

W czasie obecnego kryzysu ogólnoswiatowego przeróżni wiechrzyciele stają się wedle swych sił podburzać ludność przeciwko naszemu Rządowi, używając ku temu najrozmaitszych sposobów, nie wahać się rzucać takich myśli, że Rząd jest winien po części za obecny kryzys. Jest to skryta i mrówcza praca byle podkopać prestige naszego niezamordowanego Rządu. Zapominają ci panowie, co się dzieje w tym czasie w innych państwach i wartoby przytoczyć dla wykazania prawdy kilka znamienych cyfr, które niejednemu szerzej oczy otworzą. — Otóż gdy w Anglii, w Niemczech na 15 obywateli przypada jeden bezrobotny, w Danii na 87, w Czechosłowacji na 64, w Norwegji

na 108, u nas w Polsce jeden bezrobotny przypada na 120 obywateli. Widać odrazu jak wielka różnica! — A dzięki komu tak się sprawa przedstawia, jeśli nie dzięki naszemu niezamordowanemu w pracy Rządowi, który stosuje wszelkie środki, byle tylko zapobiec bezrobociu i skutecznie temu zapobiega, pomimo zgryźliwych docinków opozycji, która patrząc przez swe czarne okulary, radaby wszystko widzieć w czarnym świetle, oburzając się nawet na ofiary, które tak owocnie i chętnie składa nasze społeczeństwo na ludzi bez pracy.

— A Rząd tymczasem pracuje jak mrówka, z całym zaparciem siebie dla Polski i Jej obywateli.

—o—

Ambasador Chłapowski u Laval'a i Brianda.

Paryż. (Pat.) Ambasador Chłapowski przyjęty został 6. bm. przez premiera Laval'a, z którym odbył dłuższą konferencję.

Popołudniu ambasador, w towarzystwie pierwszego sekretarza pana Potworowskiego, wyjechał do Strasburga, gdzie po zapoznaniu się z miejscową ludnością polską, chętnie wzięł udział w przyjęciu, wydanem na jego cześć w prefekturze przez strasburski oddział Stowarzyszenia Przyjaciół Polski, miejscową Izbę Handlową

oraz strasburskie biuro studjów regionalnych.

W niedzielę ambasador Chłapowski udał się do Wissenburga, gdzie odbyły się wielkie manifestacje francusko-polskie z okazji odsłonięcia tablicy pamiątkowej w szpitalu im. Stanisława Leszczyńskiego, który przebywał w tej miejscowości w latach 1714/29.

Paryż. (Pat.) Briand przyjął ambasadora Chłapowskiego w dniu 6. bm.

Sukcesy akcji spisowej.

W drugiej połowie października rb. odbyły się we wszystkich województwach zjazdy powiatowych i miejskich referentów spisowych.

Zjazdy te stwierdziły w sposób niezbitny, że akcja spisowa rozwija się w całym kraju w sposób nader pomyślny i to przede wszystkim dzięki zrozumieniu przez szerokie warstwy ludności ważności zadania, wobec którego one stanęły.

Największą trudnością, jaką nastąpił spis grudniowy, była, jak wiadomo, ta okoliczność, że wskutek obecnej sytuacji finansowej Państwa, spis ten ma być przeprowadzony siłami komisarzy honorowych.

Jak się okazało, napływ komisarzy „mimo ciężkich czasów” jest tak wielki, że w większości województw „kwestja komisarzy” już nie istnieje, gdyż za potrzebowanie jest tam pokryte całkowicie, a niekiedy nawet zgórą.

W poszczególnych rejonach, zwłaszcza w niektórych większych ośrodkach miejskich dopływ komisarzy odbywa się w tempie nieco powolniejszym.

Jednak jest rzeczą niewątpliwą, że większe miasta z ich wielkimi zasobami inteligencji a w tem młodzieży akademickiej, tak wrażliwej na każde porzucanie społeczne, nie pozostaną w tyle za innymi okręgami kraju, zwłaszcza, że niektóre z tych miast były widownią wprost entuzjastycznych przejawów zrozumienia obowiązku obywatelskiego.

Każdy winien zgłosić u władz spisowych swój udział parodniowy w pracy spisowej, by nie pozostała najmniejsza luka w obsadzie stanowisk komisarzy.

Będzie to najlepszym świadectwem wobec świata, że jesteśmy narodem o wysokim uspołecznieniu i wielkim zespoleniu wewnętrznym.

—o—

ADAM KRECHOWIECKI.

SZARY WILK

107)

(Ciąg dalszy).

Pośpiesznie zbliżył się król do Marty i za rękę ją ujął.

— Ktoś ty jest? — spytał łaskawie.

Ona, łagodnym brzmieniem tego głosu przejęta, pochyliła się nieco.

— Jestem — odparła z cicha — córka owego Wincza, którego imię za zdradę przeklęte jest... Karzcie mnie, panie, za nią... bom ja jego krew!... jeno litość okażcie dla tej, która matką mi była, dla piastunki mej, Agaty...

Mówiąc to, chyliła się jeszcze niżej, niemal do kolan królewskich.

— Czeka ona — kończyła Marta — czeka w trwodze wielkiej, która ją zabija od chwili, gdy z zamku koźmińskiego wrac ze mną uciekła... Nie czynicie jej, królu, krzywdy.

Każmirz, zdumiony tą niezwykłą prostotą słów i zachowaniem się Marty, podniósł ją, ramieniem otoczył i z dobrocią wielką wpatrywał się w jej blade, wzruszeniem drżące oblicze.

Pytać począł i odpowiedział słuchaj, dziwiąc się ich treści, z której przebijała wyraźnie nieświadomość tej istoty, od dziecka w murach koźmińskiego zamczyska więzionej.

A Kochan, widząc żywe zajęcie się króla, inaczej je tłumaczył, i ze swej myśli radował się w duchu.

— Teraz przepadnie Jadwiga... — szeptał, — a ja dzięki tej Marcie łaski odzyskam!

Przysuwał się zwolna do króla, a znalazłszy chwilę stosowną, wtrącił słówko, przyczem na Każmirza

spojrzał z takim wyrazem, jak niegdyś, gdy miłosne spełniał polecenia... Spojrzał i uśmiechnął się...

Król zmarszczył brwi groźnie. Zrozumiał on plany słuźalca i oburzył się na nie wobec tej Marty, której czoło, jasnymi otoczone włosami, promieniało niepokolaną czystością myśli, a usta, z prostotą dziewiczej duszy wypowiedziały wszystkie swoje uczucia...

Gniewnie rękę rzucił i wskazując drzwi:

— Precz! — krzyknął do Kochana, — na zawsze precz!

A widząc, że Marta wstrząsnęła się na brzmienie groźnego głosu, ujął ją za rękę i rzekł łagodnie:

— Chodź, biedne dziecko... do królowej chodź!...

Kochan pod ścianą z przerażenia się zatorczył i chyłkiem, skulony, wyszedł z komnaty, czując, że znaczenie tu jego i miejsce bezpowrotnie stracone...

W kilka dni później, gwałniej, niż zwykle było na zamku olsztyńskim... Przybył Janko Zaremba z poczem zbrojnym, strzegącym pilnie zdobyczy: schwytanego Borkowica.

Przez całą drogę pan Maćko słowa nie wyrzekł. Jedno gdy z Sędziwojem i Skorą rozłączać się mu przyszło, — ci bowiem na sąd do Poznania prowadzeni byli, — ryknął z wewnętrzznego bólu, czy gniewu. Wyiskrzonym wzrokiem na nich spojrzawszy, powrozami, które go krępowały, zatargał, i głosem chrypliwym, złamanym, krzyknął:

— Szary Wilk... jeszcze żyw!...

To były jedyne słowa, jakie wyrzekł, — chciał im snadź dodać otuchy, której sam już nie miał.

Natychmiast po przybyciu, wprowadzono go przed oblicze królewskie.

Każmirz chmurny, srogi, wewnętrznym gniewem miotany, zasiadł w największej komnacie zamkowej, otoczony swym dworem.

Jaśko z Melsztyna, Dobek Fredro i Janusz Suchywilk przy nim, a także rycerski Gałka z Niedźwidzia.

Wprowadzony przez pacholków do komnaty, Borkowic rzucił się naprzód i szarpnął krępującami jego ręce więzami tak silnie, że omal ich nie zerwał. Głowę miał schyloną.

Nagle potrząsnął nią i płomienistym wzrokiem, zpedelba, na Każmirza cisnął.

— Królu! — krzyknął, — niech mi ręce puszczają!... Senator jestem, nie słuźalec... Na śmierć mię skaz! lecz niech hańba tego skrępowania nie strasz zmorą przecucia tych, którzy dziś, dumni, przy tobie stoją!... Królu, ręce mi puść z tych powrozów!...

Każmirz patrzył na miotającego się Borkowica z nienawiścią wielką.

— Nie miałeś ty nad nikim litości... — rzekł. — Ale chcę być miłościwy, bom ja król, a tyś słuźa niewierny...

Pan Maćko znów zatargał więzami.

— Słuźa! — krzyknął, — Bóg jest większy pan, niż króle, a jam mu słuźyć nie chcia!...

— Zuchwalec! bluźnierca! — szeptano.

Ale Każmirz kazał zdjąć powrozy.

Borkowic, uczuwszy ręce wolne, pełną piersią odechnął. Głowę podniósł, hardym wzrokiem rzucił i prostował się...

— Borkowicu, — rzekł król, — wielkie są twe zbrodnie... Krew ofiar twych domaga się kary...

— Zapłacę! — przerwał Maćko, — w prawie są naznaczone grzywny za szlacheckie i nieszlacheckie głowy... zapłacę!...

— Tyś jest większy zbrodzień, niż inni, — ciągnął dalej Każmirz, — inna też kara dla ciebie być musi... Przykład trzeba dać...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Jaczejka hitlerowska w powiecie brodnickim!

Ze względu na konieczność osłonięcia jaknajwiększą tajemnicą toczącego się śledztwa do dnia dzisiejszego uważaliśmy za obowiązek, powstrzymać się od podzielenia się z Czytelnikami naszymi wiadomością, która niewątpliwie wstrząsającą wywrze wrażenie wśród patriotycznego społeczeństwa pomorskiego.

W sobotę 31 ub. mies. w godzinach popołudniowych budowniczy miejski w Brodnicy p. Władysław Kasprzewski, ubierając się do wyjścia w zakład fryzjerskim p. Cimińskiego w Brodnicy przy ul. Kościuszki, — spostrzegł w kapeluszu swoim kartę papieru, na której widniał nast. napis w języku niemieckim: „JUNGE, JUNGE, HÜTE DICH, WIR KOMMEN BALD!” POD NAPISEM TYM ODBITA BYŁA PIECZĘĆ ODDZIAŁU HITLEROWSKIEGO Z CHARAKTERYSTYCZNYM HACKEN KREUTZEM (swastyka Hitlera). Napis ten oznacza: „Chłopcze, chłopczeco, strzeż się — niedługo przyjdziemy!” — Poprawna forma napisu, jak i charakter pisma wskazywały na to, że wykonany on musiał być przez ludzi inteligentnych, karta papieru zaś, POCHODZĄCA Z BLOCZKA, ODRAZU NASUWAŁA PRZYPUSZCZENIE, ŻE AKCJA TERRORYSTYCZNA PROWADZONA BYĆ MIAŁA NA SZEROKĄ SKALĘ.

Organa śledcze policji politycznej pod osobistym kierownictwem p. kom. Nowackiego zabrały się sprężyć do wykrycia bezcelnych bojówkarzy hitlerowskich. Już w poniedziałek policja nasza aresztowała DWÓCH NIEMCÓW, BRACI QUENAU'ÓW Z DRUŻYN POW. BRODNICKIEGO jako podejrzanych o zapoczątkowanie opisanej akcji terrorystycznej. Godny podziwu pośpiech i drobiazgowość skrupulatność policji uwiecznione zostały pełnym sukcesem. — W CZASIE REWIZJI DOMOWEJ ZNALEZIONO W MIESZKANIACH ARESZTOWANYCH MUNDURY OFICERSKIE ODDZ. SZTURMOWYCH HITLERA, ODZNAKI BO-

JÓWEK, PIECZĘĆ ODDZIAŁU, DRUKARSKĄ RĘCZNĄ, BRON I KORESPONDENCJĘ z władzami ODDZIAŁÓW SZTURMOWYCH HITLERA W NIEMCZECH. MNÓSTWO PRYGOTOWANYCH KART z napisami podobnymi do podrzuconego p. K. świadczyło o tem, że akcja terrorystów ZAKROJONA BYĆ MIAŁA NA SZEROKĄ SKALĘ.

Od pierwszej chwili zdarzeń tych mieliśmy w tej sprawie własne, znakomite informacje, których publikować przed czasem nie uważaliśmy za możliwe ze względu na toczące się śledztwo. Z tej tak prymitywnej zasady dziennikarskiej wylamało się niestety „Słowo Pomorskie”, które notatką swą o powyższym mętną i niecisłą zaalarmowało mogło dalsze ogniwa jaczejki hitlerowskiej.

Opisany przez nas fakt przychylenia na gorącym uczynku GADZINOWEJ ROBOTY WRAŻEJ I ZLIKWIDOWANIA BOJOWEJ ORGANIZACJI HITLERA NA POGRANICZU NASZYM W CAŁEJ GROZIE UWYDATNIA PRAWDZIWOŚĆ SŁÓW MARSZAŁKA O AGENTURACH OBCYCH. — Jakże haniebnymi wobec tych nagich faktów wydać się muszą owe szydercze publikacje pisemek endeckich, wypisywane w całej prasie obwiespolu na temat wynurzeń i ostrzeżeń Marszałka! Jak zbrodniczą okazuje się dziś akcja endecka przeciw funduszowi na walkę ze szpiegostwem, przeprowadzona stale we wszystkich sejmach poprzednich!

Jedną jest olbrzymią korzyść z ujawnienia komórki tajnych agentur niemieckich na Pomorzu, z faktu tego pójdzie zwartą falą przez całe społeczeństwo pomorskie zew potężny do skupienia się w równe szeregi, do zwarcia się w bryłę niezłomną pod rozkazami Tęgo, który pierwszy krecią robotę wraz dostrzegł! — Zew ten już idzie gromko przez całe Pomorze!

—o—

Pięć lat istnienia polskiej floty handlowej

„Niechaj to morze chwałą odzyskane
Będzie narodu bogactwa skarbnicą,
A wrzających toni głębie nieprzebrane
Niech zawsze będą Ziemi naszych Strażnicą!
(Biskup Bandurski).

Aczkolwiek posiadanie wybrzeża morskiego datuje się już od 12 lat, to powiewanie bandery polskiej na masztach naszej floty, nastąpiło, w całym tego słowa znaczeniu, przed pięciu laty. Dopiero rok 1926 — utworzenie państwowej spółki p. t. „Żegluga Polska” jest istotnym zapoczątkowaniem budownictwa rodzimej floty handlowej. Możemy się wykazać pokaznym dorobkiem w tak krótkim czasie. — Ale czy liczba statków, jakie posiadamy, wystarcza naszym potrzebom handlowo-gospodarczym? Posłużę się cyframi, bo one najmocniej mówią: 1,2 milj. ton towarów przewiozły nasze statki w ciągu ostatnich 3 lat, co stanowi w ogólnym przewozie polskich towarów 3 i pół procent.

Pogrzeb Or-Ota

Warszawa. (Pat.) W dniu 7. bm. w godz. porannych z kościoła garnizonowego odbył się pogrzeb poety-żołnierza ś. p. ppulk. Artura Opmana (Or-Ota). Trumnę ze zwłokami umieszczono na lawecie i ruszono na cmentarz powązkowski. Na czele szła kompanja honorowa 21 p. p., poczem postępowały liczne delegacje młodzieży i organizacji społecznych. Wieńce nadesłał minister W. R. i O. P., pisma warszawskie, jak Wiarus, Żołnierz

Tymczasem Francja, Anglja i Niemcy potrafią przewieźć 50 do 60 proc. towarów własnymi okrętami.

Widzimy więc, jaka daleka przestzeń dzieli nas od Anglii, Francji i Niemiec. 375 milionów zł. zapłaciłmy w ciągu jednego roku obcym okrętom za przewóz naszych towarów, co przypada na każdego obywatela około 12 i pół zł.

Czyż tak wielką daninę obcym będziemy długo płacić? Nie! Wysiłkiem Rządu i całego społeczeństwa musimy w najkrótszym czasie naszą flotę powiększyć przynajmniej 8-mio krotnie, by chociaż 25 proc. t. j. czwartą część towarów polskich mogły przewieźć własne okręty. Dopiero wówczas będziemy mogli ciągnąć prawdziwe korzyści z eksportu i handlu morskiego.

Nastąpi to wtedy, gdy wszyscy obywatele staną się członkami „Floty Narodowej”.

Polski oraz organizacje literackie i społeczne. Przed karawanem niesiono ordery Zmarłego, krzyż oficerski Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Legję Honorową, Gwiazdę Rumuńską. Za trumną oprócz najbliższej rodziny postępowali d-ca O. K. I. gen. Jarmuszkiwicz, przedstawiciele Ministerstwa W. R. i O. P., członkowie Związków Literackich i Dziennikarskich oraz tłumy publiczności, pragnące oddać hołd nieodżałowanemu piewcy Warszawy.

—o—

Skróty

Warszawa. PAT. W związku z zajęciami, jakie miały miejsce w dn. 7. bm. na Politechnice Warszawskiej i W. S. H. wykłady i ćwiczenia na tych uczelniach zostały przez rektorów zawieszane aż do odwołania.

Warszawa. PAT. Na wiśle zaobserwowano zjawisko dawno nienotowane raptownego podniesienia się wody, która przy moście Kierbedzia osiągnęła 3,60 mtr. Wysoka fala nie trwała długo i nie wyrządziła żadnych szkód.

Warszawa. PAT. Prasa donosi, że p. minister Spraw Wewnętrznych zarządził, by w dn. 11 listopada funkcjonariusze państwowi wolni byli od zajęć służbowych.

Warszawa. PAT. W dniu dzisiejszym o godz. 13 Sąd Apelacyjny ogłosił wyrok na mocy którego skazanemu za zamach bombowy na poselstwo Sowietkie w Warszawie J. Polańskiemu zmniejszono karę z 10-u do 3-ch lat więzienia.

Kraków. PAT. W dniu 6 bm. wznowione zostały wykłady na wszystkich wydziałach Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wykłady odbywały się w zupełnym spokoju, jak również nie urządzano żadnych manifestacji poza murami Uniwersytetu. Komisja dyscyplinarna urzęduje w dalszym ciągu.

Lublin. PAT. Dnia 5 bm. około godz. 15 w fabryce samolotów Plage Łaskiewicz w Lublinie podczas próby wytrzymałości zbiornika z tlenem nastąpił wybuch. Robotnicy Rozik Franciszek i Jackowski Tadeusz zostali zabici odłamkami żelaza. Ponadto ciężko ranni zostali dwaj robotnicy, których przewieziono do szpitala w stanie beznadziejnym. Na miejscu wypadku specjalna komisja prowadzi badania przyczyn eksplozji.

Nowy Jork. PAT. Na skutek ostatniego publiczn. apelu prezydenta Hoovera Rockefeller i jego syn przekazali każdy po miljonie dolarów na fundusz pomocy dla bezrobotnych. Znany finansista Edward Sharkness przesłał na ten sam cel 750.000 dolarów.

San Pedro. (Kalifornia) PAT. W czasie nocnych ćwiczeń z działami przeciwlotniczymi, na pancerniku amerykańskim „Colorado” w pobliżu wyspy Santa Rosa nastąpiła eksplozja dział. 4-ch kanonierów poniosło śmierć, 10-u innych odniosło rany, w tej liczbie 4-ch ciężkie.

Berlin. PAT. Z Hamburga donoszą, że w drodze powrotnej z Londynu z konferencji Okrągłego Stołu przybędzie tam około 24 listopada Gandhi, celem wygłoszenia odczytu.

Wiedeń. PAT. Z końcem października r. b. w całej Austrii było 228.101 robotników bez pracy. W porównaniu do poprzedniego okresu, liczba bezrobotnych zwiększyła się o 15.600 osób.

Paryż. PAT. W czasie obławy, prowadzonej przez żandarmery na Korsyce, zastrzelono wczoraj jednego z najgroźniejszych bandytów tamtejszych. Wedle dziennika „Le Matin” jest to po czątek zakrojonej na szeroką skalę akcji, wszczętej przez rząd, a mającej na celu radykalne zwalczanie bandytyzmu na Korsyce. W dniu dzisiejszym wyjechał na Korsykę oddział brygady ruchomej straży, silnie uzbrojonej, zaopatrzonej w karabiny maszynowe. Aresztowano około 20 osób za ukrywanie bandytów.

Londyn. PAT. Przekazanie pieczęci przez gabinet poprzedni nowemu gabinetowi odbędzie się w pałacu Buckinghamskim w poniedziałek rano, po tej zaś uroczystości nastąpi posiedzenie rady tajnej. Szereg dalszych nominacji wojskowych stanowi obecnie przedmiot badań i konferencji premiera. W poniedziałek wieczorem na bankiecie, wydanym przez lord-mera Londynu, premier Mac Donald ma wygłosić doniosłą mowę w sprawie polityki rządu. Podobną mowę wygłosi premier w parlamencie, prawdopodobnie we wtorek.

Budapeszt. PAT. Parlament przyjął dziś projekt ustawy, obniżający diety

poselskie i honorja wybranych urzędników parlamentu o 15%.

Rzym. PAT. Czasopismo „Europa Orientale”, wydawane przez instytut włoski dla spraw Europy Wschodniej, drukuje artykuł Amadeusza Gianniniego poświęcony sprawie gdańskiej. Giannini, znakomity profesor historii traktatów na wszechnicy rzymskiej, jednocześnie radca stanu i minister pełnomocny, omawia kwestję rozwoju Gdańska i Gdyni i katerycznie przytem stwierdza, że potrzeby tranzytowe Prus Wschodnich są całkowicie zaspokojone przez terytorjum polskie. Zajęcie „korytarza” polskiego, gdyby mogło o tem być mowa, równałoby się zwartemu rozbiorowi Polski, bo całkowitemu zataraceniu jej niepodległości gospodarczej kończy Giannini.

PRZYCZYNY ZWYŻKI CEN ZBOŻA.

Waszyngton. (Pat.) W środowiskach kupców zbożowych ostatnią zwyczaję zbóż tłomacza ziemi zbiorami w Sowieciach, Francji i Niemczech oraz przewidywanymi zmiarami w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Argentynie. Zwyczajka cen zboża wpłynęła na inne produkty rolne, które również na giełdach amerykańskich zwyczajowały.

KONFERENCJA POLSK-FRANCUSKA W SPRAWACH KOLEJOWYCH.

Paryż. PAT. Dnia 7 bm. odbyło się w Paryżu posiedzenie Rady Zarządzającej Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego w Paryżu. Przedmiotem obrad były sprawy bieżące, związane z budową linii Śląsk—Gdynia. Na posiedzenie to wyjechali do Paryża pp. dr. Adam Gałeczki, dyrektor departamentu Ministerstwa Komunikacji i inż. Aleksander Bobkowski, dyrektor Kolei Państwowych w Krakowie.

Kącik radiowy

PONIEDZIAŁEK, 9. 11. 31 R.

12.15 i 14.45: Muzyka z płyt gramofonowych. 15.25: Odczyt z cyklu „Dla nauczycieli” p. t. „Aktualność romantyzmu i sprawa rewizji poglądów na poezję romantyczną”. 15.50: Muzyka z płyt gramofonowych. 16.20: Lekcja języka francuskiego. 16.40: Muzyka z płyt. — 17.10: O epokowym odkryciu podzielnosci atomu. 17.35: Koncert. 19.15: Bieżące wiadomości rolnicze. 19.30: Muzyka z płyt gramofonowych. 19.45: Prasowy Dziennik Radiowy. — 20.00: Feljton muzyczny: 2-ga pogadanka z cyklu „Wstępne wiadomości o muzyce”. 20.15: Operetka „Gejsza” Sidney'a Jones'a. 22.15: Feljton: „Z dokładnością do pół sekundy”. — 22.45: Muzyka lekka i taneczna.

WTOREK, 10. 11. 31 R.

12.15 i 14.45: Muzyka z płyt gramofonowych. 15.15: Chwilka lotnicza. 15.25: Kobieta, która czyta. 15.50: Program dla dzieci starszych i młodzieży: Opowiadanie Pr. W. Sieroszewskiego: „13 lat temu na ulicach Warszawy” i obrazek p. t. „Tchórz”. 16.20: Taylorzycza w wojsku. 16.40: Koncert. 17.10: Triumfalny pochód zwyciężonych. 17.35: Popul. koncert symfoniczny, ork. Filharm. Warsz. 19.15: Porady prawne dla rolników. 19.30: Płyty gramofonowe. 19.45: Prasowy Dziennik Radiowy. 20.00: Feljton: „11-ty listopad”. 20.15: Koncert popularny ork. P. R. 21.55: Skrzynka pocztowa techniczna-korespondencyjna i porady. 22.10: Koncert ze Lwowa. 23.00: Muzyka lekka i taneczna.

SRODA, 11. 11. 31 R.

12.15 i 14.45: Muzyka z płyt gramofonowych. 15.25: Skrzynka pocztowa. 15.50: Muzyka z płyt gramofonowych. 16.20: Szkoła radosa. 16.40: Płyty gramofonowe. 16.55: Lekcja języka angielskiego (Linguaphone) — płyta 5-ta. 17.10: 11-ty listopada. 17.35: Koncert popul. repr. ork. Pol. Państw. 19.15: Komunikat rolniczy. 19.30: Muzyka z płyt gramofonowych. 19.45: Prasowy Dziennik Radiowy. 20.00: Polskie pieśni żołnierskie w wyk. chóru męsk. Tow. Spiew. „Tarfa”. 20.45: Kwadrans literacki: „Ostatnia salwa”. 21.00: Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej. 21.45: Słuchowisko. 22.45: „11 Novembre en Pologne”. 23.00: Muzyka lekka i taneczna.

GIELDA ZBOŻOWA

Poznań, dnia 6. 11. 31 r.

Żyto nowe suche 22,25 — 23 75 zł., pszenica 23,— — 23,50 zł., jęczmień 26,50 — 27,50, jęczmień zwyczaj. przemysłowy 21,75 — 22,75, owies pastewny 23,25 — 23,75, mąka żytnia 34,75 — 35,75, Mąka pszenna 75 proc. 34,50 — 36,50, otręby żytnie 16,25 — 17,00, otręby psz. 15,50 — 16,50, rzepak 32,00 — 33,00, ziemniaki jadalne 2,50 — 2,80, groch Victoria 22,00 — 27, słoma prasowana 4,05 — 435.

Sowiety zawrą z Polską pakt o nieagresji

Doniosłe przemówienie Mołotowa

Moskwa. Przewodniczący rady komisarzy ludowych, Mołotow, miał w sali opery dwugodzinną mowę, podczas odbywającej się tam uroczystości, z powodu rocznicy wprowadzenia republiki sowieckiej.

Mołotow, mówiąc o zagranicznej polityce Rosji, opartej na idei pokoju, podniósł i podkreślił w ciepłych słowach deklarację, złożoną niedawno przez ministra spraw zagr. Polski Zaleskiego, że Polska byłaby skłonna do zawarcia z Sowiecami paktu nieagresji.

Rozwijając ten temat, wyraził Mołotow nadzieję, że te słowa z polskiej strony mogłyby w bliskiej przyszłości zamienić się w czyn. W jego przekonaniu, taki pakt nieagresji z Unją sowiecką i Francją z jednej strony, a Unją sowiecką i Polską z drugiej strony, byłby ważnym czynnikiem dla utrzymania pokoju.

Następnie przeszedł Mołotow do sprawy mandzurskiej, oświadczając, że wszystkie wiadomości, jakoby rząd sowiecki mieszał się do konfliktu mandzurskiego, są tylko imperjalistycznymi wymysłami. Jego zdaniem, pakt Kelloga, stworzony niby do chronienia świata przed wojną, służy w rzeczywistości tylko do krycia i maskowania wojny.

W dalszym ciągu przemówienia obrazował Mołotow kryzysową gospodarczą sytuację świata i przeciwstawił jej obraz rosyjskiej sytuacji gospodarczej. Dziś już jest wiadome, że sowiecka piatiletka jest w trzech czwartych przeprowadzona i będzie bezwzględnie w przyszłym roku najzupełniej ukończona.

W uroczystości brał udział Stalin, Woroszyłow, Kalimin i inni dygnitarze sowieccy.

Senat gdański zezwala na urządzenie pochodów politycznych

Gdańsk. (Pat.) Senat gdański uchwalił zniesienie zakazu odbywania pochodów politycznych w Gdańsku, wydane go w dn. 16 kwietnia br. na podstawie pełnomocnictw w związku z powtarzającymi się coraz częściej krwawymi starciami ulicznymi. Na zasadzie powyższej uchwały, senat wydał już pozwolenie na urządzenie pochodu politycznego hitlerowcom na niedzielę, na część poległych w wojnie światowej armii niemieckiej.

W związku z tem socjalistyczny „Volksstimme” uważa, że senat wobec tego, iż uchwała senatu zawiera zastrzeżenie, według którego może pozwolić na urządzenie tylko pewnej liczby pochodów i wieców, nie służących celom propagandowym, oznacza ona koncesję, przyznaną wyłącznie hitlerowcom, al-

bowiem przed niedawnym czasem senat odrzucił wniosek socjalistyczny do urządzenia pochodu. Według dalszych wywodów „Danziger Volksstimme” takie zarządzania przyczynią się nie tylko do zaostrzenia stosunków wewnętrzno-politycznych, lecz spotęgują również ujemną opinię Gdańska na terenie międzynarodowym.

Gdańsk. (Pat.) Wczoraj wieczorem komuniści gdańscy z okazji 14-iej rocznicy rewolucji sowieckiej urządzili w kilku punktach miasta pochody, powodując zakłócenie spokoju publicznego. W demonstracjach tych, które wydarzyły się także i na przedmieściach, brało udział przeszło 200 osób. Policja zmuszona do interwencji, rozproszyła demonstrantów, aresztując 10 osób.

AKADEMJA KU CZCI FARADAY'A.

Wczoraj wiecz. odbyła się w Warszawie w auli Politechniki uroczysta akademja ku czci Michała Faraday'a, znakomitego fizyka angielskiego 19 stulecia, z okazji 100-iej rocznicy odkrycia prądu indukcyjno-elektromagnetycznego. Akademję zaszczycił swą obecnością Pan Prezydent Rzplitej w otoczeniu domu wojskowego i cywilnego. — Zdjęcie przedstawia uczestników tej akademji z Panem Prezydentem Rzplitej.

GARBARNIA ZDOBYWA MISTRZOSTWO POLSKI W PILCE NOŻNEJ.

Ubiegłej niedzieli w Krakowie Garbarnia zwyciężyła Lechję 4:0 (1:0). Nawet porażka w ostatnim meczu z Wisłą nie może odebrać Garbarni tytułu mistrza, ponieważ Garbarnia będzie miała lepszy stosunek bramek od każdego ze swych konkurentów. Obecnie Garbarnia ma 21 meczów i 30 punktów, Wisła 20 meczów i 26 punktów, Legja 20 zawodów i 25 punktów, Warta 20 meczów i 23 pkt. itd.

Przebieg meczu był dowodem, iż tytuł mistrza dostał się w dobre ręce. Garbarnia miała cały czas przewagę nad przeciwnikiem. — Lechja grała słabo. W pierwszej minucie strzelił bramkę Smoczek, w 6-iej minucie po przerwie zdobywa drugi punkt. W 27 minucie podwyższa stosunek bramek Maurer, zaś wynik dnia ustala Bator.

Sędziował p. Krukowski. Widzów 2000.

MIESIĄC PROPAGANDY ŚLĄSKA NA POMORZU.

Podobnie jak w innych województwach Rzeczypospolitej Polski rozpoczął się w dniu 1 listopada „Miesiąc Propagandy Śląska” na Pomorzu. Organizacją „Miesiąca w naszym województwie” zajmuje się zarząd Okręgu Pomorskiego Z. O. K. Z. z p. starostą krajowym W. Łackim na czele. Pomocy w tej akcji udzieliły Związki Obrony Kresów Zachodnich wszystkie władze państwowe i samorządowe a do współpracy stanął szereg najwybitniejszych organizatorów społecznych. Kilka tysięcy barwnych plakatów rozwieszono we wszystkich większych miejscowościach a specjalnie opracowana broszura o „Śląsku” ma dotrzeć do wszystkich szkół powsze-

PRZESZUKIWANIE PIWNIC P ARLAMENTU ANGIELSKIEGO.

Stosownie do odwiecznego zwyczaju odbyło się 3 bm. podczas otwarcia nowego parlamentu w Londynie, przeszukiwanie piwnic w gmachu przez kapitanów gwardji, występujących w starożytnych historycznych strojach. Zwyczaj ten pochodzi jeszcze z r. 1605, kiedy 5 listopada schwytano Guy Fawkesa, głowę spisku przeciwko parlamentowi. W dniu tym pochwycony on został w piwnicach parlamentu w chwili, gdy podczas obrad przykładał lont do nagromadzonych tam beczek z prochem. — Zdjęcie nasze przedstawia kapitanów gwardji, opuszczających parlament po tradycyjnym przeszukaniu jego piwnic.

chnych, szkół średnich i zawodowych na Pomorzu, ma dostarczyć materiału prelamentom, pragnącym żywym słowem pogłębiać w najszerszych kołach społeczeństwa pomorskiego znajomość Śląska po obu stronach granicy polsko-niemieckiej. We wszystkich miastach powiatowych i w Gdyni przystąpiły zarządy Powiatowe Z. O. K. Z. w porozumieniu z miejscowymi władzami i organizacjami społecznymi do szeroko zakrojonej akcji propagandowej na terenie swej działalności.

—o—

SWIADCZENIA KUPIECTWA POM. NA RZECZ BEZROBOCIA.

Komitet Wojewódzki Pomocy Bezrobocia ustalił, jako normę świadczeń kupiectwa na rzecz bezrobocia, 50 proc od ceny świadectw przemysłowych (patentów).

Ponieważ to nadmiernie wysokie opodatkowanie, nałożone przez Komitet Wojewódzki, nastąpiło bez porozumienia się i zasięgnięcia w tym względzie opinii kupiectwa i polega niewątpliwie na nieporozumieniu — Zarząd Główny Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu na posiedzeniu w dniu 25 października r. b., uważając powyższe normy jako najogólniejszy wskaźnik, interpretuje świadczenia te na podstawie obciążeń reszty warstw społeczeństwa, jak następuje:

Na podstawie ksiąg handlowych od dochodu rocznego:

do 3.600 zł. — ½%,
powyżej 3.600 do 12.000 — 1%,
powyżej 24.000 — 2%.

Kwoty te płatne będą w 6 ratach miesięcznych.

Firmy, które według ksiąg handlowych nie miały żadnego dochodu, winne opodatkować się dobrowolnie pewnymi kwotami.

—o—

ŚWIĘTO MŁODZIEŻY.

W dniu 15 listopada przypada doroczne „Święto Młodzieży”, skupionej

w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej. W tej sprawie J. Em. X. Kardynał Prymas Hlond wydał odezwę w której czytamy:

„Jednocześnie wyrażam życzenie, by dzień w którym młodzież z pod znaku Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej z zapalem będzie wyznawać swoje przekonania katolickie, stał się wielką manifestacją wszystkich moich diecezjan na rzecz Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, tych najmłodszych, lecz pięknie nadzieje rokujących członków Akcji Katolickiej. W dniu tym złóżcie dowód, Diecezjanie moi, że niezłomnie dążycie do tego, aby młodzież pogłębiła swe wychowanie w szczerze katolickiej organizacji, jaką są Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Młodzież zaś niechaj ma tę świadomość, że społeczeństwo katolickie gotowe jest w każdej chwili wspierać ją na drodze wzniosłych dążeń a w razie potrzeby bronić jej przed wpływami nieprzyjaciół wiary świętej”.

—o—

FRANCISZKANIN, BOHATER Z NAD YPRE UDEKOROWANY LEGJĄ HONOROWĄ.

Paryż. (KAP.) W tych dniach w klasztorze ojców Franciszkanów w Fontenay-sous-Bois odbyła się piękna i wzruszająca uroczystość. Arcybiskup Paryża, kardynał Verdier, proszony przez prezydenta Republiki, udekorował krzyżem Legji honorowej skromnego zakonnika, Martial Bayart'a, który w grudniu 1914 roku w walkach pod Ypres utracił obie stopy i następnie musiał znieść trzykrotną stopniową amputację nóg. W uroczystości wzięli udział wszyscy przedstawiciele władz cywilnych bez różnicy przekonań politycznych. Kardynał Verdier w podniosłym przemówieniu podkreślił istotę i znaczenie tego cichego bohaterstwa, którego reprezentantem jest brat Martial Bayart.

Druga szajka piratów kolejowych przed sądem PROKURATOR ODWOŁAŁ OD WYROKU.

Toruń, 9. 11. Przed wydziałem karnym sądu okręgowego odbyła się ostatnio rozprawa przeciwko szajce złodziei kolejowych i paserom, którzy od dłuższego czasu systematycznie okradali pociągi towarowe między stacjami Rychnowo — Kowalewo. Na ławie oskarżonych zasiadło 17 osób. Trybunałowi przewodniczył sędzia Nawrocki, oskarżał prokurator Marski.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, który zawierał kilkanaście arkuszy pisma maszynowego, jeden z oskarżonych któremu „zrobiło się niedobrze” zanieczyścił ławę oskarżonych, tak że sąd musiał przerwać rozprawę i przewietrzyć salę rozpraw.

Po przerwie przystąpiono do prze-

sluchania oskarżonych, którzy częściowo przyznają się do winy. Po przesłuchaniu kilku świadków między innymi przodowników P. P. Wojnowskiego z kom. post. Kowalewo i Prusakowskiego, zabrał głos prokurator, który popiera akt oskarżenia w całości przeciwko wszystkim oskarżonym.

Sąd po dłuższej naradzie ogłosił wyrok skazujący Gerarda Łabudę i Sylwestra Pawłowskiego po 10 miesięcy więzienia, Jana Dyrę, Walentego Wątrbę i Stanisława Hydzika po 3 miesiące więzienia. Innych oskarżonych zasądzono na mniejsze kary, kilka zaś uwolniono.

Od wyroku tego prokurator złożył apelację.

Z dnia

SZUKAM POKOJU...

Jeden z dobrych moich znajomych, mieszkający w Wąbrzeźnie od roku 5 razy zmieniał już mieszkanie.

Pierwszy pokój, w którym mieszkał — nie podobał mu się.

W drugim — denerwowało go łózko skrzypiące. Trzeci był mu niewygodny, bo nie było kanapy ni leżanki. I tak zwykle coś wynajdywał.

Kiedy szukał pokoju, opowiedział mi cały szereg przygód. — Oto one:

Przychodzi gdzieś na jedną z gorszych ulic i idzie do domu, w którym miał być pokój do wynajęcia.

— Owszem jest — odpowiada umorusana jakaś baba — osobne wejście, nie krepujące i tanio...

— Feluś, idź pokaż temu panu pokój! Feluś prowadzi mnie na cuchnące podwórko, przystawia drabinę do jakiejś dziury w ścianie i „prosi”. „Panie włóż pan — zobaczysz ten swój pokój!..

Ale mimo tak zachęcającego „zaproszenia” nie obejrzałem pokoju, który zrobiony był z gołębnika, a do którego wchodziło się po drabinie.

Inny wypadek:

Jakaś paniusia, elegancko ubrana, chodząca na całodzienne „pogawędki sąsiedzkie” mająca pokój tak małeńki, że ledwo obrócić się można, żądała za sam pokój 50 zł. — prócz tego światło 5 zł. zaprzątnięcie 5 zł. razem 60 zł.

Za co? pytam — za tę dziurę? Czy ba już pani rozum straciła?

Powiem, że nie straciła — ma go za wiele — a jaka szczywana baba.

No tak, panie trzeba się wyżywić, dzieci bez pracy, węgli niema...

Nic nie mówiłem na to, bo mnie złość wzięła. Płać biedaku na bezrobotnych, dawaj do domu i żyw jeszcze „dzieci” gospodyni i staraj się, by ona miała węgiel, drzewo, miała co w garnek włożyć dzieci muszą porządnie chodzić...

Sublokator to jak taki bezdomny pies z tą tylko różnicą, że psa obdzierają, gdy zdechnie a sublokatora gdy żyje...

WIADOMOSCI POTOCZNE

Wąbrzeźno, dnia 9 listopada 1931 r.

— **Osobiste.** W ub. sobotę wizytował w tut. szkole powszechnej męskiej p. radca **Cystowski** z Kuratorjum Okr. Szkolnego Pom., wizytator szkolnictwa powszechnego.

— **Święto 11 listopada.** Na liczne zapytania ze strony naszych Czytelników w sprawie dnia 11 listopada wyjaśniamy, że w dniu tym są nieczynne wszystkie urzędy państwowe. Wszystkie inne instytucje i urzędy świętować nie potrzebują.

— **Jarmark się nie odbędzie!** Na skutek zapytań w sprawie jarmarku, dowiadujemy się, że jarmark w środę, dnia 11. bm. się **nie odbędzie, a dopiero odbędzie się w środę, 18. bm.**

— **Odroczenie procesu.** Mający się odbyć w dniach 9 i 10 bm. proces o zajęcia w dniu 3 maja, został odroczone z przyczyn formalnych. Proces jednakże — jak się dowiadujemy — odbędzie się w dniach najbliższych.

— **Kradzież sliwek.** Do magazynu p. St. Klimka zakradli się ub. nocy złodzieje, skąd skradli 2 skrzynie suszonych sliwek. Policja ujęła sprawców kradzieży, unoszących łup. Są to: Józef Wiśniewski i Ignacy Węsierski.

— **Kradzież drzewa.** Z lasu wałckiego skradziono 3 drzewa, o średnicy po 30 cm. Policja jest na tropie złodziei.

— **Święto Policjanta Polskiego.** W dniu 10. bm. jak wigilję 13-ej rocznicy Wskrzeszenia Ojczyzny oraz w dzień dorocznego święta Policji Państwowej, we wszystkich świątyniach stołecznych odbędą się nabożeństwa za dusze 512 poległych w służbie bezpieczeństwa i porządku publicznego policjantów. W kościele garnizonowym w Toruniu odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 9 przed poł. za dusze szeregowych i oficerów P. P. województwa Pomorskiego.

— **Podróż pieszo dookoła Polski.** Członek Zw. Strzeleckiego z Chojnic p. **Piekarski Bolesław** w drodze dookoła Polski zatrzymał się dnia 7. 11. 31 r. w Wąbrzeźnie. Śmiały podróżnik przeszedł już całą Rzeczypospolitą i za 6 dni kończy swą podróż. — Podróż swą rozpoczął 16 lipca i przeszedł już pieszo około 2500 klm.

— **„Kajzer” z Bręckim.** W środę, dnia 11 listopada br. o godz. 8 wiecz. czeka nas na sali Dworu Wąbrzeskiego wyjątkowa emocja, gdyż zapoznamy się z porywającą kreacją znakomitego artysty **Władysława Bręckiego**, który jako **Wilhelm II** w sztuce **Macieja Wierbińskiego** p. t. „Kajzer”, jest jedynym i bezkonkurencyjnym w Polsce.

Pozatem reszta doskonałego zespołu Teatru Poznańskiego zapozna nas z tajemnicami b. dworu cesarskiego, które przecież wszystkich tak bardzo interesują, jako świadectwo ohydy, ukrywanej ongiś skrzętnie przed oczyma ludności. Zaznaczyć należy, że Teatr przybywa z własnymi stylowymi kostjumami, dekoracjami, rekwizytami i urządzeniem sceny. Kto zatem chce być świadkiem środowiska biesiady artystycznej, niech śpieszy do kasy przedsprzedażowej w księgarni p. **Wojteckiej**, by zabezpieczyć się w bilet wejścia.

— **Z wenty.** W ub. niedzielę odbyła się w sali p. **Klimka** (Hotel Dwór Wąbrzeski) wenta, urządzona staraniem **Stow. Pań św. Wincentego** a **Paulo.** — W przepięknie udekorowanej sali ruch niezwykły. Panie, dbając gorliwie o ubogich, krzątały się jak mogły, boć przecie były gospodyniami wenty.

Różne niespodzianki, jak loteria fantowa, koło szczęścia, wędka itd. urozmaiciły gościom wieczór. Bogato również był zaopatrzonej bufet w różne smakołyki.

Na wczorajszą wentę nie przybyło zupełnie okoliczne ziemiaństwo oraz bardzo niela ilość gości. Tłumaczyć to jednak należy ciężkimi czasami, które niejednemu odmawiają przyjemności.

Około godz. 9,30 rozpoczęła się tana. Miła zabawa trwała beztrako do godz. 2-ej po północy. Wszyscy uczestnicy zabawy odnieśli jaknajsympatyczniejsze wrażenia, które pozostaną niezawodnie długo w pamięci. — Jak się dowiadujemy, czysty zysk wynosi przeszło tysiąc złotych, co na dzisiejsze czasy jest bardzo wielką sumą.

Wenta zatem wzbogaciła kasę towarzystwa i dopomogła do urządzenia gwiazdki dla najbardziej potrzebujących.

— **Zebranie Zw. Inwalidów Woj. R. P.** W ub. niedzielę odbyło się w lokalu p. **Markuszewskiego** zebranie Zw. Inwalidów Woj. R. P. Zebranie zagała o godz. 14 p. prezes **Skrzypczak**. Najprzód omówiono różne sprawy organizacyjne. Następnie zajmowano się bezrobociem i polecono członkom potrzebującym pomocy korzystać z Funduszu Bezrobocia. Na końcu wyznaczono 4 członków, którzy zajmą się zbieraniem datków, aby obdarzyć niemi na Gwiazdkę najbardziej potrzebujących członków Związku. O godz. 15,30 prezes solwował zebranie.

— **Zebranie klubu Tenisowego.** Ub. niedzielę odbyło się zebranie klubu Tenisowego, na którym prezes p. dr. **Leszkowski** złożył sprawozdanie z działalności klubu za rok ubiegły. Stan kasy wynosi około 380 zł. Dodać trzeba, że na zebraniu było b. mało członków i to można było zauważyć przy każdym grach, dokąd przychodzili tylko jedni i ci sami członkowie. A szkoda! Wiele jest członków, ale tylko dla „parady”, przychodzą na boisko, ale nie pracują. Może z drzemki tej dla tak pożytecznego sportu się ockną??

— **Wykład w T. C. L.** W niedzielę 8. bm. o godz. 12-ej nauczyciel p. **F. Gawrzycki** wygłosił bardzo ciekawy wykład p. t. „**Pobyt harcerstwa polskiego w Pradze Czeskiej na tle stosunków polsko-czeskich**”. Prelegent przedstawił ideę panslawizmu, kontynuowaną już przez **Bolesława Chrobrego**, w myśl której łączy się harcerstwo państw słowiańskich. Następnie zwrócił uwagę na rolę słowiańszczyzny w Europie, która stanowi ilościowo 30 proc. ludności Europy i zajmuje 20 proc. terytorium europejskiego bez Rosji sowieckiej.

Wówczas zilustrował barwnie pobyt harcerstwa polskiego w Pradze Czeskiej na zlocie skautów słowiańskich, których razem było 15.000. Fragmety z Pragi przedstawił na pocztówkach, przywiezionych ze zlotu, dorzucając jednocześnie ciekawe sceny z życia Czechów. Pod koniec opisał entuzjazm, jaki wzbudzili harcerze polscy w Pradze swą dziarską postawą i sprężystą organizacją, wreszcie brawurowe zwycięstwo, jakie odnieśli Polacy nad innymi narodowościami. Wielkie zainteresowanie powyższym wykładem wykazała młodzież, która gremjalnie przybyła i wysłuchała prelekcji. Fakt powyższy świadczy, że młodzież odruchowo garnie się do harcerstwa, widząc w niem siłę żywotną.

Zamało jednak widać zawsze starszych, którzy niejednokrotnie wynieśli by dużo ciekawych spostrzeżeń.

— **Przestrzegamy przed udawaniem się za pracą do Gdyni.** Mimo kilkakrotnych odezwoń, nawołujących bezrobotnych, by nie wyjeżdżali do Gdyni za pracą, nawoływania te w dalszym ciągu nie odnoszą pożądanego skutku. Bezrobotni w dalszym ciągu udają się do Gdyni, w nadziei, że zdołają tam pracę uzyskać.

Napływ bezrobotnych do Gdyni spowodowany jest przeważnie kolportowanymi mylnie informacjami o rynku pracy na terenie portu. Ruch budowlany w Gdyni oraz wszelkie roboty, nie mogą dać zatrudnienia wszystkim bezrobotnym znajdującym się w Gdyni i okolicy. Wyjazdy więc do Gdyni, narażają tylko wyjeżdżających na niepotrzebne straty. Po wyczerpaniu się zasobów posiadanych przez bezrobotnych, stają się ci ciężarami własnych gmin, na których koszt zostają odstawieni do miejsca stałego pobytu.

We własnym więc interesie jak i w interesie odnośnych gmin bezrobotni nie powinni wyjeżdżać do Gdyni, gdyż pracy tam nie znajdują.

Do Gdyni mogą wyjeżdżać tylko ci bezrobotni, których imienne wzwie do wyjazdu na teren Gdyni właściwy **Urząd Pośrednictwa Pracy**.

— **Komorne a eksmisje.** Niedawno temu prasę obiegła pogłoska jakoby przez sejm uchwalona została ustawa zezwalająca na wstrzymywanie eksmisji w okresie zimowym. Skutek tego był taki, że jak nam donoszą, wielu niesumiennych lokatorów powstrzymuje się od placenia komornego w tem przeświadczeniu, że bronić ich będzie ustawa o wstrzymaniu eksmisji. Zachodzi tu nieporozumienie, bowiem projekt taki nie został jeszcze przez sejm uchwalony i zresztą dotyczy on tylko mieszkań 1 i 2-izbowych a ponadto sąd wstrzymanie eksmisji stosować będzie mógł tylko w rzeczywiście uzasadnionych wypadkach. Dotychczas jednak właściciel domu zawsze jeszcze ma prawo wymówić mieszkanie i usunąć lokatora który nie płaci komornego.

— **Kolejarze dostaną zapomogi.** Min. Komunikacji, które od lipca rb. wypłaca pracownikom kolejowym od 10 do 16 grupy uposażeń zapomogi miesięczne w wysokości 10 i 15 procent uposażeń, zależnie od grupy i stanu rodzinnego, rozszerzyło w bieżącym miesiącu wypłatę tych zapomóg także na pracowników 9 grupy uposażenia. Nadto przyznano dodatkowe kredyty na zapomogi do dyspozycji wszystkich dyrekcji, które mają ich udzielić pracownikom wszystkich dyrekcji, będącym w specjalnie trudnych warunkach życiowych.

— **Czy posiadasz już los 3 zł. wielkiej loterii na Pomnik Wdzięczności Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu,** której rezultat ma się przyczynić do dokończenia wielkiego dzieła wdzięczności wobec Pana nad Pany za przywrócenie niepodległości Ojczyźnie naszej?

Czy może i Twej cegiełki zabraknąć w tym wielkim czynie?

Czy może Ciebie nie być wśród tysięcy rodaków, którzy już zrozumieli znaczenie symbolu, wznoszonego w sercu Poznania, w twierdzy katolicyzmu i polskości na zachodnich wałach naszego narodowego bytu?

Nie zwlekaj więc i spiesz — a innych zachęcaj swym przykładem!

Zgodnie z życzeniami szerokich kół wiejskich i miejskich udało się Komitetowi uzyskać zgodę Głównej Dyrekcji Loterii Państwowej w Warszawie na przełożenie ciągnięcia na porę odpowiedniejszą, mianowicie 10 grudnia br.

Z powiatu

— **Czystochleb.** (Przedstawienie). — Koło teatralne w Czystochlebiu wraz z Ochotniczą Strażą Poż. urządzą dnia 15. bm. o godz. 19 w sali p. **Błądka** przedstawienie amatorskie i odegra sztukę p. t. „**Polska już wolna**” i „**Na nic żydowskie swaty**”. Po przedstawieniu zabawa taneczna. Dochód przeznaczony jest na bezrobotnych.

— **Dębowałaka.** (Palmy już znowu zakwitły.) Do redakcji naszego pisma przyniósł p. **Jakób Nadolny** z Dębowejłaki kilka palm, które w tym roku poraz drugi zakwitły w lesie. Ciekawy ten wybryk natury jest przez mieszkańców okolicznych żywo komentowany.

— **Książki.** (Uroczysty obchód Zw. Strzeleckiego). Ruchliwy na naszym gruncie Związek Strzelecki, pragnąc uświetnić uroczystość 13-lecia Wskrzeszenia Polski, urządza w dniu 15. bm. w sali p. **Deutschmanna** akademję oraz przedstawienie amatorskie p. t. „**Jego kaprańska mość**”, komedia, grana z wielkim powodzeniem w Ostrowitem i Małych Radowskich. Pełna humoru postać kaprała **Szczapy**, jak i jego towarzyszy, przenosi widza na pole walki, gdzie można podziwiać życie żołnierskie. Zdrowy, żołnierski humor, tchnący swą oryginalnością, bije z każdego ich słowa, bawiąc widza i pozwalając mu zapomnieć o ciężkich chwilach dzisiejszych. Zarząd „Strzelca na czele z p. **Guzem**, reżyserem, daje rękojmię solidnego wykonania tej komedii, tak, że „Jego kaprańska mość” zadowolony najwytrawniejszych smakoszy tej sztuki nietylko Książek, ale i całej okolicy. — Spodziewać się należy, że rozumiejące wysiłek młodzieży obywatelstwa Książek poprze te prace i zachęci ją do dalszej, tembardziej, że przed przedstawieniem „Strzelca” urządza akademję z okazji 13-letniej rocznicy Ośwobodzenia Polski.

— (Zabawa Zw. Strzeleckiego). Ub. niedzieli odbyła się w sali p. **Deutschmanna** zabawa taneczna Zw. Strzeleckiego, podczas której wesołym nastroju i spokojnie bawiono się do rana.

— (Założenie Tow. Powstańców i Wojaków.) Założone zostało na naszym terenie Tow. Powstańców i Wojaków, oddział Pomorskiego Związku Tow. Powst. i Woj. na D. O. K. VIII. Licznie zebrani powstańcy, chętnie i z aplauzem przyjęli nowy statut.

Z ekranu

MALŻENSTWO NA ZŁOŚC.

Stuprocenowa komedia dźwiękowa z **Buster Keatonem**. Na ekranie współczesnym króluje dzisiaj trzech komików. **Charle Chaplin**, to głęboki psycholog, **Harold Lloyd** to akrobata, a **Buster Keaton** to niedołęga. Jego niedołęga rozśmiesza ludzi. Wiecznie zamazany, napotyka tysiączne trudności, wśród których maska jego twarzy ani na moment nie drgnie. Chwilami zdaje się, że to nie twarz człowieka, lecz na żywym korpusie osadzona głowa gipsowa. I ta głowa zastygnięta w bezruchu bawi tłumy. Film „**Malżeństwo na złość**” jest pierwszym jego obrazem dźwiękowym. Ilustracja muzyczna doskonale podkreśla akcję żywą i urozmaiconą. Jest to jeden z najlepszych jego filmów.

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI

— **Pan S. K. Pływaczewo.** Nie umiemy. Może koniecznie miał to zrobić?? (—)

— **Korespondentowi X.** Sprawą tą jeszcze się w najbliższych dniach zajmujemy. Materiał zbieramy. Czekałszy dość długo! (—)

Drukiem i nakładem Zakł. Graf. **Bolesława Szuczki**. — Redaktor odpowiedzialny **Alfonso Szuczka**, Wąbrzeźno, Mickiewicza 1.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 9,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

plaszcz.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 12-iej w poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

maszynę do garbowania skór.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 9-iej przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 bufet.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 5-iej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 bufet.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 1-szej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

maszynę do pisania, szafę żelazną.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 11,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

maszynę do pisania i szafę żelazną.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 11,15 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

opielacze, 2 metr. żniwiarki, wały, młockarki, maneże, sieczkarki, maszynę do pisania, 2 wirówki i t. p. narzędzia rolnicze.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 8,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

kasę rejestracyjną.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 3,15 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Józefa Szóstakowskiego w Wąbrzeźnie. Rynek: fortepian, lustro, obraz, kanapę, 4 krzesła, stół i dywan.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o g. 8,45 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

4 stoły, 10 krzeseł, umywalnię, 2 nocne stołki, 2 stoły, 4 krzesła, futro damskie (żrebec), spodnie i kamizelkę.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 3,45 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

maszynę do pisania i biurko.

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 1,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Franciszka Junj. i sen, Czajków w Czaplach:

6 prosiaków.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

Szanownej Publiczności podaję do wiadomości, że mój

handel towarów kolonialnych, win, delikatesów i restaurację

przeniosłem na ul. Grudziądzką 1
do nieruchomości hotel „Dwór Wąbrzeski (dawn. J. Kaczyński)”

Szanowną Klientelę proszę, iżby raczyła darzyć dalszym zaufaniem moje przedsiębiorstwo na nowej placówce

STEFAN KLIMEK.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 5-tej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Wł. Rygielskiego w Przydworzu:

zbiór z 5 morgów pszenicy.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 10,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Stanisława Strzeleckiego w Ryńsku:

zbiór z około 2 i pół morga jęczmienia.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 4-tej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Bronisława i Marji Dąbrowskich w Płużnicy:

bufet, biurko, maszynę do szycia, szafę żelazną, fortepian.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 11-tej przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 szafę żelazną.

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 5,15 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 bibliotekę.

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 12,45 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

harmonjum i kanapę.

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 9-tej przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Zofji Mnichowskiej w Nielubiu:

zbiór z 4 morgów pszenicy.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 5-tej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Marji i Juliana Baranowskich w Wąbrzeźnie:

fortepian i lustro z podstawką.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 3,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. J. Świerczyńskiego w Wąbrzeźnie, Rynek:

radjoodbiornik, garnitur wideley i noży srebrnych.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Franciszka Majewskiego w Ryńsku:

zbiór z 2 morgów pszenicy.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 9,45 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 umywalnię.

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 10,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Marcina Orzechowskiego w Wąbrzeźnie:

2 obrazy, 2 teki składowe, 2 regaly i repozytorjum z szafka.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 10 listopada 1931 r. o godz. 12,15 w poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

samochód ciężarowy „Chevrolet”.

Zbiórka licytantów w moim biurze.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 2-iej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Wincentego Zabłyńskiego w Czaplach:

1 stóg słomy, 20 gęsi, 8 krów, 2 buhaje, 2 konie, 2 żrebacki, 2 wagony słomy prasowanej i 8 świń.

Główczewski, komornik sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 4,15 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Fr. Góhrkego w Płużnicy:

20 mtr. drzewa, śrutownik, motor elektryczny, fuchtel i wialnię.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 1-iej po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Józefa Pastuszaka w Trzcinie:

2 kopce buraków bydłych, 1 stóg mieszanki, 3 warchlaki, 1 tuczniaka, maciore, pół sąsienka niewymłóconej mieszanki i 1 żniwiarkę.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 4,30 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Józefa i Gertrudy Wiśniewskich w Płużnicy:

2 warchlaki, cielaka, 1 warsztat niewykończony, 1 biurko niewykończony, 14 bali i 28 desek.

Główczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie.

OBWIESZCZENIE.

Z powodu przypadającego święta w dniu 11. listopada 1931 r.

przekłada się jarmark
na bydło, konie i kramny
w Wąbrzeźnie
na środę 18 listopada br.
MAGISTRAT
Schwarz, burmistrz.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 listopada 1931 r. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę:

zbiór z 7 morgów peluszeki.
Zbiórka licytantów u p. Pawła Szymańskiego w Skępsku.
Wydział Powiatowy w Wąbrzeźnie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We czwartek, dnia 12. 11. 1931 r. o godz. 12-iej sprzedawać będę w drodze egzekucji w Zakładach Przemysłowych w Kowalewie najwięcej dającemu za gotówkę:

wóz roboczy, powózek, sanie wyjazdowe i żrebacka.
Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We czwartek, dnia 12. 11. 1931 r. o godz. 15-iej sprzedawać będę w drodze egzekucji w Zakładach Przemysłowych w Kowalewie najwięcej dającemu za gotówkę:

kompletne urządzenie suszarni „Schillda”.
Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

Kupię
kamienicę
lub
wille
z ogrodem.
Wpłacę gotówką
20-30 tys. zł.

Zgłoszenia tylko piśmiennie przyjmują adm. „Głosu Wąbrz.” pod „Willa”

PIERWSZE NAJNOWOCZESNIEJSZE KINO DŹWIĘKOWE

„SŁOŃCE”
HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Dziś w poniedziałek d. 9 bm. o godz. 8,15 w.

P O R A Z O S T A T N I

nasz rodak

JAN KIEPURA

w filmie pod tytułem

„NEAPOL ŚPIEWAJĄCE MIASTO”

Już we wtorek d. 10 bm. i w środę, d. 11 bm. o 8,15

arcydzieło dowcipu i najsłynniejszego humoru, poraz pierwszy

dźwiękowy film

z Busterem Keatonem

w arcywesołej komedji p. t.

Małżeństwo na złość

Coś czego jeszcze nie było — poraz pierwszy wystąpi **Buster Keaton** bezkonkurencyjny wesołek, który każdego rozweseli.